

PÍSEČNOU PLÁŽÍ DO LEDOVÝCH DOB

POZNÁVACÍ STEZKA ZA „POKLADEM“

U VLKOVSKÉ PÍSKOVNY

Vítáme Vás u Vlkovské pískovny v CHKO Třeboňsko. Pro zpestření výletu jsme pro Vás připravili stezku za „pokladem“. Projděte krátkou trasu podle mapky a vyřešte úkoly spojené s místní přírodou.

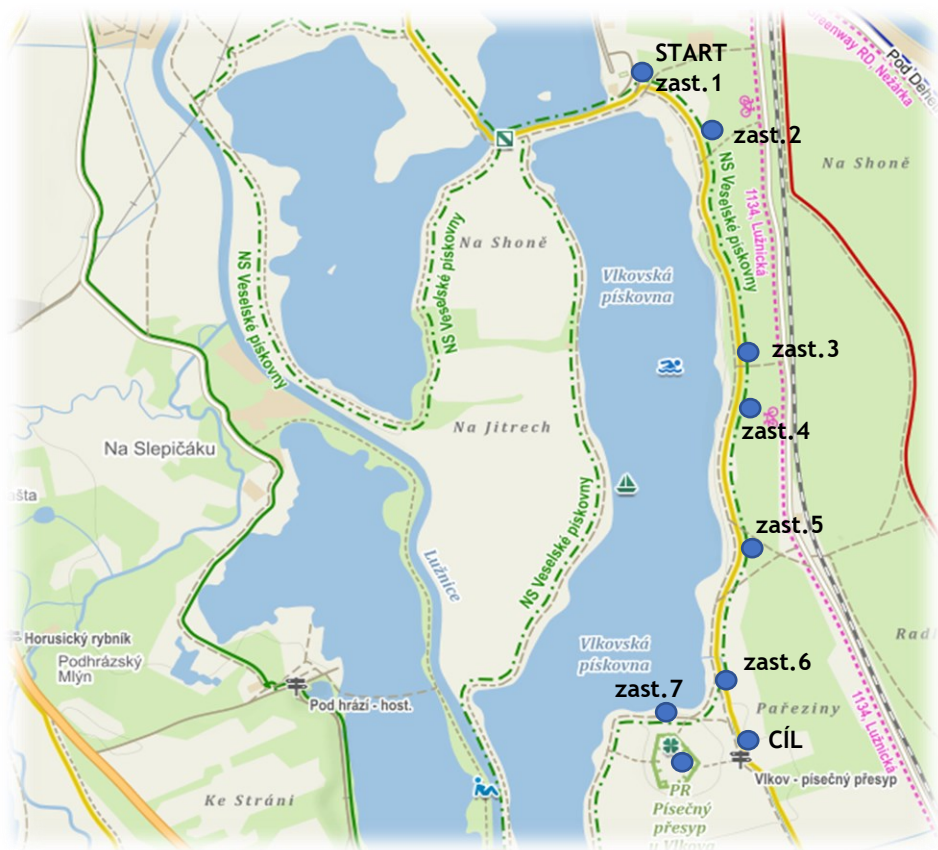
Z každého úkolu získáte písmeno do tajenky. Správně vyluštěná tajenka vám pomůže odhalit číselný kód k otevření schránky s návštěvní knížkou a malou pozorností na památku.

Tajenkou je odpověď na otázku, koho byste tu mohli zahlédnout z paluby „stroje času“ koncem poslední doby ledové...

Při řešení úkolů počítejte nejméně s hodinou času od startu k cíli. Většina úkolů bude kolem jednotlivých zastavení naučné stezky Veselské pískovny.

Přejeme Vám příjemné zážitky.

Zdroj: mapy.cz

© Seznam.cz, a.s., 2020 a další

Značky používané v textu:

- úkol, jehož řešením můžete získat písmeno do tajenky
- doplňující informace nebo náměty k pozorování

Zastavení 1: Najděte tabuli naučné stezky Veselské pískovny, označenou číslem 1. Zde zjistíte řešení úkolů a запиšte si je:

 Jak se jmenuje živočich, který žije ve vlhkých místech kolem pískovny, a díky přísavkám na nohách dovede šplhat po stromech?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5

 Jak se správně nazývá materiál, který lidé v pískovně dobývali?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1

K rozluštění tajenky budete potřebovat písmena v buňkách označených číslem. Číslo označuje pořadí písmene v tajence.

 V pískovně lidé dobývali materiál, naplavený řekou Lužnicí v dobách ledových před více než 100 tisíci lety. Slova písek, štěrk, kameny, balvany se používají k rozlišení různě velkých částecek, které vznikly rozpadem hornin.

těžba štěrkopísku pro výrobu betonu

Zastavení 2: u tabule naučné stezky č. 2. Čekají na vás tři úkoly. U každého úkolu запиšte do prázdného čtverečku písmeno, které patří ke správnému řešení.

 Která část těla rosnatky okrouhlolisté je na fotce na tabuli a k čemu rosnatce slouží?

- květy, ve kterých vzniknou semena.....S
- podzemní hlíza, ve které ukládá zásobní látky.....U 4
- list s lepkavými chloupky, na které lapá hmyz.....D

 Chtěli byste objevit masožravou rosnatku? Hledejte na zemi kolem olše rostoucí před tabulí naučné stezky. Najdete ji od května do září. Její listy jsou mnohem menší než na obrázku! Rosnatce nevadí, že na ní lidé šlápnou, ale nesmíme ji trhat, je vzácná! Jakmile jí zastíní větší rostlina, rosnatka mizí.

 Které druhy stromů zarůstají zdejší vlhké písčiny?
(Prozkoumejte mladé stromky po obou stranách cesty.)

- smrky, buky a javory B
- břízy, borovice a olše O
- třešně, jírovce a ořešáky J 9

javor

buk

třešeň

olše

ořešák

 V písku je málo živin, proto platí, že skromnější vyhrává!

 Jaké rostliny zarůstají mělkou vlhkou jamku pod svahem?

(Hledejte v prostoru za tabulí.)

- rákosí a mech rašeliník

N

- rákosí a mech ploník

Í

- rákosí a mechy rašeliník a ploník

K

13

 V tomto mokřém prostředí chudém na živiny se z těl odumřelých rostlin pomalu tvoří rašelina. (Tuňka se pomalu mění na rašeliniště.)

Zastavení 3: u tabule naučné stezky č. 3. Zde jsou fotky několika vzácných živočichů, kteří se vyskytují na Třeboňsku (a mohli by se objevit i u této pískovny).

 Který živočich má ve jméně nejvíce čárek a háčků? Do rámečku запиšte písmeno, které se v jeho jméně nejčastěji opakuje.

16

Zastavení 4: u tabule naučné stezky č. 4. Čekají vás tři úkoly - první hned u tabule, další mezi malými jamkami po dobývání (štěrkopísku, ke kterým projdete dál od cesty).

 Kolik je na tabuli naučné stezky obojživelníků, kteří žijí část roku ve vodě a část roku na souši?

- 3 obojživelníci.....S

- 2 obojživelníci.....T

- 1 obojživelník.....O

2

V květnu a červnu tu můžete spatřit také krtonožky - velké příbuzné cvrčků, které žijí v podzemí a jindy vycházejí jen k večeru.

 Zjistěte, co je pravda o zdejších jámách po dobývání štěrko(písku):

- liší se od sebe velikostmi a tvary.....CH
- zarůstají mechem a vodními bylinami..... I
- jsou hluboké nanejvýš po kolena..... A

Správná tvrzení jsou dvě, písmena запиšte ve stejném pořadí:

12 7

 Jámy jsou obvykle zaplněné vodou a stávají se tůňmi. Žijí v nich žáby - zelení skokani a malé hnědé kuňky. Když budete klidní a opatrní, můžete zkusit vyfotit žábu zblízka. Žáby nesmíme chytat, jsou chráněné! V tůních žije i masožravá rostlina bublinatka, která lapá malý vodní hmyz do váčků ve tvaru korálků. Čím větší tůň, tím pravděpodobnější je, že v létě nevyschne.

zelený skokan

bublinatka

šidélko

konitrud lékařský

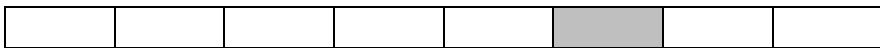
Zastavení 5: u tabule naučné stezky č. 5. K řešení úkolů použijte fotky na tabuli.

- *Jak se jmenuje živočich, jehož larva žije zahrabaná v písku, zatímco dospělec létá vzduchem a vzdáleně připomíná malou vážku?*

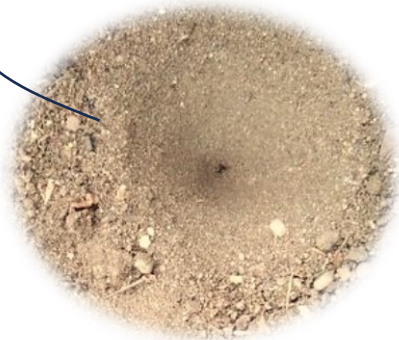
8

- *Mezi fotkami hmyzu najdete na tabuli ještě něco zvláštního. Co to je? Má skvělé předpoklady pro život na písku - díky své drobnosti, pomalému růstu a nepohyblivosti si vystačí s minimem vody a živin. Není to živočich, ani rostlina, je to:*

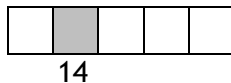
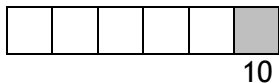
15

- *S trochou štěstí objevíte v písku u kořenů borovic jamky ve tvaru trychtýře, které slouží larvám mravkolvů jako pasti na mravence. Z otvoru v malém kopečku vyhrabaného písku může vylézt samotářská včela pískorypka. Hledejte také na plážích nebo na okraji písečného přesypu.*

Zastavení 6: u tabule naučné stezky č. 6.

 Na tabuli je obrázek živočicha, který nežije přímo v písku, ale vyhovuje mu písčité půda na okolních loukách, ve které si vyhrabává chodbičky. Jak se jmenuje?

Zastavení 7: na písčné duně. Od tabule naučné stezky č.6 jděte vpravo. Až vyjdete ze stínu stromů, uvidíte po levé straně písčnou dunu. Dojděte k ní pěšinkou v poli. Písčná duna je chráněné území, nevšední dílo přírody. Chovejte se tu jako dobrá návštěva!

 Zjistěte, co je pravda o písčné duně:

- část písčné duny zarůstá nízkými trsy trávy a lišejníky...D
- na písčné duně žijí mravenci.....Á
- z písčné duny vystupují malé skalky.....V
- na písčné duně rostou kaktusy.....N
- na písčné duně rostou ostružiny.....Ý

Správná tvrzení jsou tři, písmena zapíše ve stejném pořadí:

6

3

11

Saranče modrokřídla (modrou barvu ukáže za letu), tráva paličkovec šedavý, a koncem léta kvetoucí vřes.

☼ *Písečné duny se obvykle vyskytují v pouštích a polopouštích, kde prší jednou až několikrát za rok. V mírném podnebí, jaké máme u nás, holý povrch dřívě či později zaroste vegetací. Jak je tedy možné, že tato duna existuje už skoro deset tisíc let, od konce poslední doby ledové? Pro odpověď možná stačí projít se tu v parném létě bosou nohou...*

Všechny úkoly máte hotové, jak tedy zní tajenka? Přepište si všechna písmena do tabulky. Z paluby stroje času byste tu koncem poslední doby ledové mohli zahlédnout...

1	2	3	4	5

6	7	8	9	10	11	12

13	14	15	16

(a možná i srstnatého nosorožce o velikosti dnešního slona).

Kód k odemknutí schránky s „pokladem“ je na 3 číslice:

První číslice je celkový počet čárek nad písmeny ve všech slovech, která tvoří tajenku.

Druhá číslice je počet písmen, která jsou v tajence dvakrát (písmena s čárkou a bez čárky rozlišujte.)

Třetí číslice je počet slov v tajence, která začínají na samohlásku.

Schránku s návštěvní knížkou a malou pozorností na památku hledejte u velké informační tabule o přírodní rezervaci Písečný přesyp u Vlkova. Informační tabule stojí u cesty, která vede od pískoven do Vlkova. Po ní se můžete také vrátit zpět k pískovněm.

Na visacím zámku nastavte kód pod vyznačenou šipkou, číslice zadávejte odshora dolů. **Po otevření schránky si berte, prosím, jen jednu věc pro každého člena týmu, a запиšte se prosím do návštěvní knížky.** Po dobu otevření schránky neměňte nastavení číselníků na zámku. Po uzavření schránky nejprve uveďte zámek do polohy zavřeno a pak libovolně otočte číselníky, čímž dojde k uzamčení.

Děkujeme 😊

Tuto hru pro vás připravila Krajská síť environmentálních center Krasec v rámci projektu Oživené stezky.

Projekt Oživené stezky je financován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Tento projekt je podporován Jihočeským krajem.

Autor hry: Ekocentrum Cassiopeia při Základním článku Hnutí Brontosaurus Forest

Jizerská 281/4, České Budějovice

info@cegv-cassiopeia.cz

www.ekocentrumcb.cz

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

